

2024 -06- 27

2024 06 27

Dnr RJL 2024/2424

Till Thomas Gustavsson,
Ordförande Folkhälsa och sjukvård

Varför tar ni bort "Tidvärderad natt" på IVA?

För att skapa bättre förutsättningar för nattarbete inom intensivvården så infördes systemet med "Tidvärderad natt". Syftet var att det skulle leda till mer hållbar arbetsmiljö och på så sätt även stärka rekryteringsförmågan.

Intensivvård är avancerad sjukvård som pågår hela dygnet under årets alla dagar. Det innebär stora prövningar för de som arbetar på IVA – såväl fysiskt och psykiskt. En stor del av den arbetstid som intensivvårdssjuksköterskor arbetar är obekvämt. Kvällar, helgar och nätter utgör majoriteten av den förlagda arbetstiden. Goda möjligheter till återhämtning är centralt för att arbetet ska vara socialt hållbart och för att patientsäkerheten skall upprätthållas, detta bejakades alltså 2015 när systemet med "Tidvärderad natt" infördes.

Det finns många fördelar med "Tidvärderad natt". Varje arbetad nattimme är värd 1.3 timmar. Det skapar förutsättningar för återhämtning och innebär i praktiken att fler orkar arbeta heltid och samtidigt möjliggör systemet ett fungerande vardagsliv. Tack vare "Tidvärderad natt" så är det lättare att bemanna upp med extra personal när belastningen är extra hög och även korttidsfrånvaron blir enklare att hantera utan att det drabbar patienterna.

Nyligen inkom ett öppet brev från personal på IVA i Jönköping och i Eksjö. I det framkommer bland annat att "Tidvärderad natt" kommer att avskaffas. I det öppna brevet kan man bland annat läsa:

"Utan tidvärderad natt kommer intensivvårdssjuksköterskor på Region Jönköpings läns sjukhus få en kraftigt ökad veckoarbetstid. Intensivvårdssjuksköterskor ska då schemalägga ytterligare 3-4 timmar i ett schema varje vecka, alternativt ett arbetspass varannan vecka. Detta gör det omöjligt för många intensivvårdssjuksköterskor att arbeta med rotation och få balans mellan arbete och fritid. Många specialistsjuksköterskor säger nu att de frivilligt inte kommer arbeta nätter och om de påtvingas nattarbete, kommer de att prioritera hälsa och söka sig till andra arbetsgivare.

De som har valt att arbeta endast natt är väldigt tydliga med att en ökning av veckoarbetstiden inte kan kompenseras ekonomiskt, bortsett från att de då möjligen kan tänka sig att arbeta, om än motvilligt, deltid. Ständigt nattarbete är förenat med ohälsa enligt forskning och studier och en avgörande friskhetsfaktor är en god återhämtning. Vilket tidvärderad natt ger."

Beslutet att ta bort "Tidvärderad natt" är alltså något som anses vara mycket negativt av intensivvårdssjuksköterskorna som arbetar i Region Jönköpings län. Om fler i förläggningen söker sig till andra arbetsgivare på grund av det här beslutet så är det förstås en stor förlust för regionen och det skulle innebära ett kompetenstapp som blir mycket svårt att bygga upp igen.

Detta öppna brevet fortsätter:

Att utbilda en intensivvårdssjuksköterska tar 4 år. Det tar ytterligare 3-5 år innan hen blir självständig och trygg i intensivvården. Att ta bort en väl fungerande arbetstidmodell som tidvärderad natt under omständigheter som präglas av stor brist på specialistsjuksköterskor, ökad beredskapsnivå i riket, behov av utökad intensivvårdskapacitet och samtidigt som facket nationellt driver en konflikt för att vården och dess medarbetare ska räddas är i högsta grad kontraproduktivt!

Den försämring av arbetsvillkor och arbetsmiljö som beslutet kommer leda till försvårar hela regionens beredskap och går stick i stäv med landets behov av utökade antal intensivvårdssjuksköterskor och intensivvårdsplatser. Antalet intensivvårdsplatser i Sverige är färre än före pandemin. Nivån har sjunkit från 523 till 499 platser, som främsta anledning anges brist på specialistsjuksköterskor inom intensivvård. En ekonomisk kompensation för att uppväga borttagandet av tidvärderad natt, ställer sig många av sjuksköterskor frågande till. En attraktiv arbetsgivare ska ta ansvar för att alla medarbetare har en så god arbetsmiljö, att arbetstid 100 % är norm. Oavsett livssituation och/ eller ålder. En god ekonomisk ersättning är viktig, men den uppväger inte ohälsosam arbetstidsförläggning."

Förhandlingar enligt MBL §14 hölls i slutet av juni och där vidhöll Region Jönköpings län att "Tidvärderad natt" ska avskaffas och det redan i oktober. Trots massiv kritiken från den personal som direkt berörs av beslutet. I tider där vården behöver bli mer socialt hållbar och där arbetstidsförkortning är allt mer nödvändig för att människor skall orka ett helt yrkesliv - då väljer alltså Region Jönköpings län den motsatta vägen. Men att göra sjukvården socialt ohållbar genom att försämma villkoren för de anställda är inte rätt sätt att agera om målet är en välfungerande och trygg sjukvård.

Med anledning av ovanstående

Med anledning av ovanstående ställs följande interpellationsfrågor:

Anses den politiska ledningen att avskaffandet av "Tidvärderad natt" är rätt väg att gå om målet är att sjukvården ska vara socialt hållbar?

Kommer den politiska ledningen arbeta för att "Tidvärderad natt" ska få vara kvar?

Mikael Ekvall
Vänsterpartiet